

Megjelenik
minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz (főútcá, 46. sz.) intézendők.

Bérmontellen leveleket nem fogadjunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 " "
Negyed évre 1 " 50 kr.

HÍRDETÉSEK DÍJA:

öt hasábos petit sor 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . 15 kr.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak,

általában a lap anyagi részét illető közlemények a kiadó-hivatalhoz (Pannónia könyvnyomda és kiadó-részvénytársaság) intézendők.

Hirdetményeket elfogad:

Hausenstein és Vogler Budapestben, Bécsben, Berlinben, Münchenben, maj-nai Frankfurtban, Stuttgartban, Ham-burgban és Bernben. *Mosse Rudolf* Bécsben, Prágában, Münchenben, Ham-burgban, Nürnbergben, majnai Frank-furtban, Strassburgban, Berlinben, Zü-richben, Borzalóban és Nürnbergben. *Lang L.* nemzetközi hirdetési irodája Budapestben. *A délméret hird. iroda* Stuttgartban. *A Jägerfeld könyvke-reakodás* Frankfurtban. *Schlott E.* Brémában. *Fort Jenő* Lipcsében.

KASSA és VIDÉKE

Politikai és vegyestartalmu hetilap.

Előfizetési felhívás

„KASSA ÉS VIDÉKE” című politikai s vegyestartalmu hetilapra.

A „Kassa és Vidéke” a mai nappal a politikai lapok sorába lép. Mától fogva még nagyobb körben kívánunk hatni, alkotni.

Nehéz idők járnak. Ilyenkor a jelszó: ki a gátra! S minthogy szilárd meggyőző-désünk, hogy nemzetiségünket egyedül a magyar-állam eszméjének gyakorlati érvé-nyesítése, ezt pedig kellő hatalommal fölru-házott, erélyes és jóakaratu kormány bizto-síthatja csak: a kormányt tehetségünkhöz képest támogatni fogjuk. — A válság idején erőnket a legkevésbé szabad szétforgácsolunk, egymás ellen fordítanunk. Vállvetve ki a gátra!

Midőn pedig politikai téren is elhatáro-zuk magunkat a küzdelemre s a kormány tá-mogatására, fölteszszük, hogy a kormányt po-litikájában — eszményképünk: **államisá-gunk** elengedhetlen követelményei, a parla-mentáris kormányformával megegyeztethető önkormányzati intézmények fejlesztése, szel-lemi és anyagi érdekeink lehető emelése: az ország közjava — vezércsillagokként fogják kalauzolni.

Részletesebb programot nem adunk. Legfőlegb ismételhétjük amit negyedév előtt mondánk, hogy minket a vélemények különfé-lesége iránt t u r e l e m, elvhűség mellett kellő mérséklet, igazi törvényszerűség s tárgyilagos szabadelvűség buzdit. Ez fog minket lelkesíteni ezentúl is.

Előfizetési ár:

Három negyedévre 4.50 frt.
Félévre 3. — „
Negyedévre . . . 1.50 „

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhiva-talába („Pannónia”-könyvnyomda és kiadó-rész-vénytársulat) intézendők.

Kelt Kassa, 1875. évi ápril 5-én.

A „Pannónia”-könyvnyomdatársulat, Dr. Réssler István, lapfoglalónos és felelős szerkesztő.

Mit várunk a pártok egyesülésétől?

(***) A pártok egyesülése nálunk s az ország nagy részében bevégzett tény. A kormány támogatására egyesültek hadsora mind impozansabb alakot ölt.

Méltán kérdehetjük tehát: mit várunk mi ez egyesüléstől? — mert melleleg szólva, azon a kérdésen, kedvező kilátást nyújt-e a fordulat, vagy sem? rég túl vagyunk.

Igen is, mit várunk? — Sokat, min-dent, ha az elérendő célt, és keveset, csaknem semmit, ha az e célra vívó esz-közöket veszszük figyelembe.

Várjuk, amit a magyar ember hisz, remél azért, amit szeret, amit szeretnie kell: a szebb jövőt a hazáért, mindnyájunk-ért, kikről meg van írva: itt élnek, halnod kell! Várjuk azt a Magyarországot, mely benn erős, kifelé tiszteletre intő; mely egyrészt éles szirt, hogy a netán ellene zúduló ár habjai rajta megtörjenek; másrészt gazdagon termő rónaság, hol az elégtelenség dalolva végzi napi munkáját.

Válságos napok ezek; de nagy napok! A római nép ilyenkor elment az ekéig,

mert erős, hatalmas kezre volt szüksége; alkotmányos országban pedig azt mondják ilyenkor: nekünk erős, hatalmas kor-mány kell!

Igen, az kell: erős kormány. A jó-akaratot, önzetlen hazafiságot fölteszszük róla is, a pártról is, mely amaz erőt oda-kölesönözni hivatva van; de azokban is, akik velünk nem egy úton haladnak. —

Csak hogy itt volna az ideje, hogy együtt haladjunk mind — mind! A riadó megharsant, de nem a szenvedélyek harcára. Az ész és szív küzdelmére hi a haza. Aki meg akarja hallani és érteni, meghallhatja és megértheti. Arról van szó, megtartani, gyarapítani, ami van, s nem eltékozolni.

Ezt pedig csak úgy remélhetjük, hogy ha az állam hajóját erős kezek kormányoz-zák, s mi többiek segédkezet nyújtunk. Államiságunk, az ország közjava, talán — jó hirneve így követeli.

Főn a központban erély, szilárdság; lenn az önkormányzat terén éber, egész-séges közszelem, s mindenelőtt az a kevés, amit úgy mondhatunk, hogy a föltett, az egyesülés által ünnepélyesen documentált jóakarát — komoly érvényesítése. — Hogy az őszhang meglegyen!

Sok a teendő. Mindenkinék kijut a maga része. Csak gyomot mennyit kell tépegetni, irtogatni. Aztán építeni, haladni: higgadtan, türelemmel, meggyőzőleg, ahogy férfiakhoz illik! Szép és nagy földadat; nagy, országos párthoz méltó. Megoldása mégis — nem oly nehéz.

A közjó mezejét művelni — kötelesség. E kötelességet csak érezni kell egyenkint és összesen; összetartva, vállvetve, munkára készen.

A vesszónyaláb története régi; de min-dennap megújul.

Erőt várunk tehát az egyesüléstől. Erőt, mely kiirtson bennünk mindent, ami idegen, ami talán utógondolat, — mely szeretetben nyújt testvéri jobbot, — mely a keserű orvosságot is oda meri adni a be-tegnek, — melynek ápolása alatt a közélet fája virágzásnak indul, — mely a jog- és törvénytisztletben találja leghatalmasabb fegyverét — s jutalmát azon tudatban: meg-tevém mind, mivel csak tartozám!

Ezt várjuk az egyesüléstől! Miért is nem várhattuk — régen? — De hagyjuk azt. Az engesztelődés percében legyen föl-legtelen az ég. Ne zavarjuk a nap méltó-ságát.

Inkább ki a gátra! föl a munkára!
Várjuk, sokan várjuk, a haza elvárja tőlünk, amit hiszünk, amit remélünk azért, amit szeretünk, szeretnünk kell: a **szébb jövőt a hazáért!**

A városi választások után.

A sürgős-forgás, mely az ápril 5-ét, mint a választások napját, megelőzőleg tapasztalható volt, magyarázatot lel abban, hogy közszelemünk te-memes fogyatkozásai dacára, mégis legalább némi-leg érdeklődünk az a u t o n o m i a iránt. Van érzék is bennünk az önkormányzat igényeit, ha máskor

nem, a választásoknál, hol mindenféle kicsinyes tekinteteinket is latba vehetjük, — kielégíteni!

Ily tömeges, ily nagyszabású érdeklődés volna kívánatos mindannyiszor, ahányszor az események és körülmények fontosabb kérdéseket vetnek föl-színre. A kölesönös eszmecsereének a heti munka végeztével napirendrűzése csupa fölülüléskép is, busásan meghozhatná édes gyümölcseit.

Ott, hol közvetve veszünk részt az önkor-mányzatban, a választási jog minden esetre a leg-fontosabb jog ugyan. — de nem egyszerűsind az egyedüli jog. Ennél kellene szükségkép bebizo-nyítanunk politikai érettségünket, önállóságunk- s jóakaratainkat aáltal, hogy felrétve minden szem-élyes ambíció, megtagadva minden mellék- s alárendeltebb érdeket, határozottan azon tudat ve-zérérelead szavazatunkat, hogy törvényhatóság, (városi vagy megyei, mindegy) és országos ügyek körül csak a közjót lebegtetni mindegyikünk szemei előtt.

Igy történt-e a legközelebbi választásoknál?

Hogy értekezletek tartatnak; hogy az erők szétáradozása megakasztása véget itt is, amott is, egy-egy contingens képződik; hogy ez összjövete-lek alkalmával az ambíció is, más érdeke is, egy-egy kicsit előtérbe nyomul; hogy az alakult contin-gensek mellétekintetek is vezetik; hogy ne-talan létező pártok szintén actióba lépnek, mivel-hogy az ily pártbeliek kisebb-nagyobb számától a bizottságban, fűgg magának a törvényhatóságnak is a kormány iránti magatartása: — e körülmé-nyek mind igen természeteseek, nagy fejtörés nél-kül megis fejthetők.

De, hogy mikép lehessen aztán egyeseknek, dacára a történet megállapodásoknak, dacára, hogy az összjövetelek, az értekezések, az eszmecsere alkalmával kölesönös engedelmények útján a köve-tendő irány kijelöltetik, ezen megállapodástól, a követendő iránytól egészen önként, egészen füg-getlenül eltérni s sokszor egy-két szavazattal a választás eredményének más fordulatot adni? Erre feleletet szeretnénk azoktól, kik masoktól jóhíszemű biztosítást, legalább megnyugvást nyerve, ügyes fordulataik által kiténtek, azoktól, kik a maguk fe-lelőségére az egyszer történt, megállapodás ellen, sőt ennek egyenes kárára, kijelölő más értekezle-tekkel, pártokkal stb. még kacérkodtak is!

Ahol a tagok között kölesönösség, a többség belátása- és sulyának méltatása van, hogy az ily eljárás méltán megdöbbenő, el nem titkolhatjuk. Pedig megtörtént. Igen sokan voltak, kik kényök-kedvök szerint törültek és irt-tak. Jó. De hát mire valók voltak ekkor az elő-zetes megállapodások? E körülmény mindenkor furesa fényt vet azon szempontra, melyből, azon saajtságra, melylyel a közügyeket tekintjük. A bizalmat társaink részéről okvetlen eljásztuk; nem is vagyunk érdemesek reá! Pedig ugyan meg kellene becslnünk, mert nélküle nincs meg a biztos célra-törekvés.

Egyébiránt e kis utbaigazítás csak a jövőre szólhat.

A közbizalmat a multa néve a szavazatok többségében nyilvánult. Sokan érezhették, hogy azt kiereszokolni nem. — Kérdemelni lehet. Meg-hajjunk a bevégzett tény előtt. Békét akarunk. Va-róunk fölvirágoztatását óhajtuk. Tekintse minden megválasztott az elvállalt mandatumot legszentebb letéteményül, o l y a n u l, melyet nem szabad föld alá ejteni, melyet gyümölcsöztenni kell. A meg-bizást városunk a nyagi és szellemi érdekei előmozdítására használni, kinek-kinek szent köte-lessége.

Legjobb indulatot, legnemesebb akaratot, ki-tartó buzgalmat és semmi mellétekinté-tet nem ismerő kötelességérzetet té-telezve föl a megválasztottaknál, — üdvözljük őket, mint a város autonom jogának ezentul szin-tén sáfárjait, kik e sáfárokadásuk ügyében. — jól megjegyendő, — a közvélemény előtt, kell, hogy teljes felelőségüket érezzék.

„Night and Morning.“

Ez címe Bulwer híres regényei egyikének. Vörös fonákent buzódik ebben végig a gondolat, hogy az erkölcsi világban, eltérőleg a külvilág rendjétől, nem főlválva, hanem egymás mellett haladnak az „Éjjel és Nappal“ paripái.

E regény, e gondolattal jutott eszembe, midőn végig olvassa az „A.-k. Közlöny“ 14. számának „Lement a nap . . .“ című cikkét, tartalma fölött egy kicsit elmerengtem s elgondolkodtam. . . .

A „Lement a nap . . .“ is meggyőz ezen erkölcsi igazság valóságáról. S e szempontból a cikket, tartalmát, hangját, irányát megmagyarázhatónak találom.

Hogy általánosabb szempontból tekintve mindez indokolt-e egyszersmind: az természetesen más kérdés!

Hogy írója tisztában volt — legalább mikor írta — magával, azt föltelezem.

Mindefelőtt tehát eszmét cserélni, szót váltani pusztá időtöltés, merőben kár volna. Azt mondják, az egészséges hiába osztogat a betegnek tanácsot. Igaz. Ok egymást megérteni nem fogják soha. Pusztán a tanács a beteget egészségessé szintén nem teendő. S az is meglehet, hogy a „beteg“ mi vagyunk.

Szavunk egyedül a gyanúsítás, a személyes él ellen van, amely az egész cikk „salus punctum“—át képezi.

Minden sorában gyanúsítás az indokra. az indokokra nézve, melyek az egyvéneket akarunk elhatározásában vezetni.

„1875. ápril 5. vált ki s helyezkedett (Abaúj-megye) a sokkal kényelmesebb „kormánypárti“ polera — a hazáért!“ —

A gúny, melyet a gondolatjel után következtetett, hangsúlyozott s felkiáltójelezett „a hazáért!“ szó kifejez, mindent érthetővé tesz, mindent nyíltan kimond.

„Mondd csak, szíves olvasón, nem más embernek éreztél-e magadat, ha Pesten jártam után rokonid körébe érkezél? Hát még ha egy országgyűlési képviselővel is szoltóttál stb.“

Ha személyeskedni akaránk, csak annyit mondanánk: „Experto crede Ruperto!“

„Még ennél is több van a dologban. Azok a férfiak, akik stb., most mind nagy emberek lettek. — Aki hol miniszter, hol főispán, hol tanfelügyelő, hol bíró, hol képviselő, hol nyugdíjas lett: az bizony nem találja oly rosznak még

a kiegyezési törvényt sem, hogy amiatt „egy időre“ feszengni kellene.“

Lám, lám, egy kis „interpretatio a contrario“, mely lélektanilag egészen helyes volna, mindent földeríthetne arra nézve: miért hát az a feszengés a tulsó oldalon!

„(Jakabfalvy) addig ismeri fiának a vőlegényt, míg ad aprítani valót a tebbe; azon tul „mind a vizig szárazon.“ — azon férfiu, ki nyolc évig a közösügyes alapon álló kormányt opponált — a hazáért, s aztán hadseregét stratégiai oldalmozdulatokkal Világosra vitte — a hazáért!“

E kijelentések nem igazolják-e, hogy a cikk minden sorából kitetszik a „gyanusítás az indokokra nézve.“

Lehet, hogy az új kormány, az országos szabadelvű párt, sem fog sikerülni a maga elé tűzött feladat megoldása; lehet, hogy sokkal elmergesedettebbek az országos körülmények s viszonyok, s a 7 éves vizsály annyira elhanyagolták a belreformokat, aláásta az ipar s kereskedelem életerejét, mikép nincs több orvossszer, mely e beteget teljesen lábra segítse, — bár, megvalljuk, nem desperálunk —; lehet, hogy rajtunk is beteljesedik a nagy britt oly sokat jelentő nagy igazsága: nem az elsők leszünk, kik a legjobb szándékkal a legrosszabb végre jutottunk; mindez — mondom — meglehet, megtörténhetik: de, már csak azon elvnl fogva is, hogy kiki saját szavainak legjobb magyarázója, s így — ha becsületes, — tettel indokainak is legilletékesebb számadoja, engedje meg az „A.-k. Közl.“, hogy szóval is kijelenthessük, miszerint egyesegegyedül azon szent meggyőződés vezetett a pártok egyesítése actiójában, azon meggyőződés, melynek az ország-szerzte ismert becsületesség, az igazságos, a szabadelvű, a felvilágosodott Horváth Boldizsár is kijelentést adott válaszóit előtt legközelebb tartott beszédében, hogy t. i. csak a két párt egyesülése képes megmenteni a veszélyeztetett községet s fölsegíteni anyagi és szellemi érdekeink ügyét.

Szólhattunk volna gúnyosan mi is. Ráolvashattunk volna lapjárunk fejére a „bibi“-t. megtagadhattuk volna tőle is az önzetlen meggyőződés követeibe érdemét; de, mert az úgy sokkal magasztosabb, inellőtük a gúnyt, visszautasítottuk a merő gyanúsítás kísérleteit, annál inkább, mert tudjuk, hogy a nezetek kellő módon vivott harcában tisztul a fölfogás. megállapodnak az elvek s érlelődik a tiszta, a honfiai, szent meggyőződés.

Agatho.

Városi élet.

Kassa sz. kir. város közönségének Wenckheim Béla báró miniszterelnök urhoz intézett fölírata.

Nagyméltóságú miniszterelnök Úr!

Azon nagyfotosságú átalakulás, mely az országgyűlési két nagy párt egybeolvadásával szükségképen az országos kormány változását is előidézte, — osztatlan örömet keltett minden a haza sorsát őszintén szívén hordó polgár kebelében. — Az ország melyreható bajai a mi meggyőződésünk szerént is csak úgy lesznek orvosolhatók, ha a rokonelemek vállvetett munkássága egyesül a nemzeti regeneratio nagy művének kereszttüvelére. És ha a gondviselés megérnünk engedi, hogy az ország ügyei jobbra fordultval a hazára szebb napok fognak virradni, úgy ebben bizonyára azon férfiaknak lesz legnagyobb érdemük, kik a mai mostoha körülmények közt példátlan önfeláldozással vállalkoztak a nagy munka létesítésére.

Engedje meg tehát Excellentiád, hogy a legújabb kormányváltozás indokából kifejezést adjunk azon őszinte bizalmunknak, melylyel Excellentiád és a magas kormány egyes tagjai iránt viseltetünk, s fogadjja kegyesen azon ígéretünk kifejezését, hogy a melyen tisztelt kormányt az ország javára célzó intézkedései pontos végrehajtása által támogatni ezen törvényhatóság mindig hazafiai kötelességének ismerendi.

A kik egyébiránt kiváló tisztelettel vagyunk stb.

Vármegyei élet.

A törvényhatósági bizottság e hó 5. s következő napjain tartott közgyűlése, az alispánnak a megyei közigazgatásról szóló jelentése folytán, határozta, hogy a gúnci járás roppant adóhátraleka apasztások, a közmunka-váltással hátralekban levőkötől a díjak behajtassanak s a községi költségvetési előirányzatok és számadások, most záros határidő alatt, jövőre pedig a tavaszi és őszi közgyűléseket megelőzőleg elterjesztessenek. — A miniszterium leírata, melyben az 1873. házi pénztári számadás nehezmenyét kivetelesen megszünteti, örvendetes tudomásul vételess. — Szenko Mihályt, kassa-bélei körgyűzőt, mert lakását szekbelyére át nem tette, kötelessége teljesítését elhanyagolta s munkaképtelennek bizonyult, a közgyűlés az 1871. XVIII. 70. §-hoz képest hivatalból elbocsátotta. — Az alás-hutkai és nagykinizsi hidak fölépítése iránt határozatotott, hogy az alispán kísértse meg azoknak árlejtés és val-

TÁRCA.

N E nek.

— Kassa, 1875. márc. 27. —

Midőn együtt valánk, azt kérdezéd,
Miért vagyok oly hallgatag,
Pedig sokat akartam mondani,
De ajkam néma, zárt maradt.

Lefesteni a hő érzelmeket,
Meggallani szerelmemet. —
S megkérdeni: kebled kiért hevül,
Kicsiny szived, hogy kit szeret?

De rám tekintél — s elfeledtem az
Előre gondolt szavakat,
S midőn hangod zenéjét hallhatám,
Oly édesen hallgattalak!

O mert szavakra nem talál a nyelv,
Szegény, midőn a szív szeret:
S a szív bányászor hideg, midőn az ajk
Beszél hazug érzelmekeket?!

Bereghy Fülös.

Balassa Bálint.

— Irodalomtörténeti elbeszélés. —

(Folytatás.)

Az adott felelet higgadt, bölcs és erélyes volt, kilitásba helyezte a trón elfogadását, s ha a főurak nem fogják megszorítani királyi hatalmát, ő tiszteletben tartja az előjogokat, de a fejedelmi fenégségi jog szent és elvülhetetlen, mely nélkül kormányozni nem lehet, végül udvarias üdvözlötlet küldte Jagello Anna hercegnőhöz, ki őt királyul és férjül kerte.

Az elfogadás után írószobájába tért, hogy fejedelmi ügyeit rendezze: Kristóf öcsesét az erdélyi rendek figyelmébe ajánlja maga helyett. s Miksa császárral, ha lehet, békés uton kiegyezzzék.

Különös, végzettszerű viszonyban vagyok Miksával, — gondola magában, — mi becsüljük egymást, ő szabadelvű, ne messzívű fejedelem, jó indulattal viseltetik hozzám, s mégis már háromszor neztünk farkasszemet egymással. Atyám ha-

lála után, lellem meggyőződését követve, s azon körülménytől kényszerítve, hogy urodalmaim nagy része Erdély s a hozzakapcsolt részekben van elszórva, a Szapolyai-házhoz szegődtem, ekkor János Zsigmond követül küldött Bécsbe, s Miksa bosszúságából elfogatott. Az unalom és telenség óráiban a császári könyvtár jeles műveit tanulmányoztam s ennek köszönhetem, hogy most korunk tudományos műveltségének magasztalan állók. Majd János Zsigmond halála után ellenem zúdítá Békésyt, de levertem őt, s parthívait vérözönbe fojtam, — e pereben vetélytársam a lengyel koronáért, de legyőzöm Miksát narmadszor is, aminő igaz, hogy Bátor Opos, a sárkányverő, ivadéka vagyok. De előbb Erdély kül- s belbékéjét kell biztositanom. Békésy ő kegyelme ismét kerekelt oldott, de lsten kegyelméből kezem közé keritem egykor, és éreztetni fogom vele bosszumat vagy — nagylelkűségemet? — az a jövő titka. *) de a többi lázadóknak vérpad és halál! Pusztuljanak el a föld színéről az ecsedi somlyai Báthory-ház ellenségei, imádjának és tiszteljenek az igazak és hívek, bőkezűségemért, jogosságomért és kegyességemért!

Komoly nemes arca elborult, rideggé vált. Elővette a törvényszéki ügyiratokat, melyeket megerősítés végett fölterjesztettek. Azon szerencsétlenek porai voltak ezek, kik Békésy bujtotgatására föllázadtak és elítéltek.

Egyszerre egy név ötlött szemébe, mely arcanak szigorúságát bánatossá varázsolta.

— B. Balassa Balint! — kiálta Báthory igaztoltán; — szerencsétlen ifju, te is, te is a zendülők között? Mi vitt téged e szörnyű lépésre, mért nem maradtál hu szelid lantodhoz, mely pártkülönbség nélkül mindenkit gyönyörködtet; mért lettél hűtlen a béke muzsájához, hogy mertel kard emelni ellenem, hisz tudhatád a szentírásból, hogy fegyver által vesz el az, ki embertársa ellen fegyvert fog? Tehát hóhérbárd sújtsa e szellemes főt, hol oly sok magasztos eszme rejtezik, elmémsam az éneklő hatyut, megfojtsam a tavasz

*) Békésy nyolc év mulva önként meglátogatta István lengyel királyt, ki kegyelmeesen ölelte szívéhez s csakhamar legbizalmasabb barátjává s hadvezérévé tévé s Békésy az oroszok és svédek elleni harcban többször győzedelmeskedett. Oly rendkívüli volt a kibékült ellenfelek barátsága, mint bajor Lajos esaszaré és a szép Habsburgi Fülöp vetélytársáé. Sz er z ő.

zengő pacstirtáját, hideggé merevitsem ez érző szívet, mely a jelen s jövő századoknak oly szent érzelemmel áldozik? — halandóvá tegyem a halhatatlanságot, porrá és hamuvá koronám gyöngyét? — hisz még Attila, a világ réme, a hódító Nagy-Károly, a ravasz XI. Lajos is kegyesen bánt a vétkes költőkkel, sőt még Neró, a borzasztó kegyetlenség e vérlázító képviselője, még ez is elnéző volt költő barátja iránt, s egy Báthory szigorubb legyen, mint ezek, — s az én nagy nevem mint ádáz halál árnya borongjon Balassa története mellett? . . . Nem! nem, én ez ítéletet helyben nem hagyhatom, szivem, lellem és kezem tiltakoznak ellene!

Gondolkozva járt fel s alá. Végre bosszusan kiálta: ej a szent feszületre! fölségértő s hazááruló volt, mint a többi, szabad-e igazságtalannak lenni, nem fejedelmi szent kötelességem-e egyenlő mértékkel mérni mindenkinek, szegénynek, gazdagnak, urnak és jobbágnak? azért, hogy ő művelt, tudós, lángszellemű író? ez nem enyhítő, de terhelő körülmény; mert annál világosabban belátható tévedését, jól tudta, mit tesz az, az ország törvénye, nyugalma s fejedelme ellen föllázadni, s mégis merészkedett? Valóban ez egyetlen fírfit irigylem Békésitől, mint egykor Ferdinand irigylete Szapolyaitól Fráter Györgyöt: 10.000 emberért nem adám, ha pártomon lenne, mily lelkesedéssel tudná magasztalni győzelmemet, míg így gyűlöl és átkoz, s talán egy titkon írt költeményben megbélyegzi emlékezetem.

Majd az iratokat forgatá, nem talál-e elfogadható mentésgét, családi körülményeket, melyek e lépésre kényszeríték; de semmi sem volt fölemlye. Bálint hallgatott és meghajolt a végzet vasakarata előtt.

— Nincs számára mentésgé, csak az, hogy elárulta őt sógora Dobó Ferenc, ki jutalmul a salgyói vagy királylakai uradalmat kéri. Utálatos Judas, nincs szüksége a Báthoryaknak árulókra! Szégyelem, hogy így került kelepceimbe, inkább hagyaték volna menekülni, s most nem tépelőd-nem e kínok között.

E percben az udvarmester jelent meg a fejedelem ajtajában.

— Főnségs uram! — szoltó a jutt — egy magyarországi urnó, Dobó Istvánné, született Sulyok Sára kér bebocsátást és kihallgatást.

V e g y e s e k .

— Ö Fölsége 5000 frtot rendelt a civil-listából régi honvédek segélyezésére.

— A m. k. igazságügyminiszter Kassára közjegyzökké Szmracsányi László o. gy. képviselőt és dr. Offenheimer Gyula ügyvédet nevezte ki.

— Péchy Tamás közlekedési miniszter tiszteletére az abaui képviselők a m. héten lakomát rendeztek.

— A Répászky József tanár által a szegényeknek adományozott (100 frtnyi) összeget 80, részint kül-, részint belvárosi szegény között szombaton délután osztotta ki a kapitányság.

— Az április 5-ki városi választások eredménye. Az első negyedben: Répászky M. 142. Régen 142, Répászky J. 105. Butala Gy. 105. Radányi I. 92. Soltész J. 91. Heesco J. 84. — ; a második negyedben: Lang J. 161. Schwarcz J. 160. Francsek J. 117. Répászky J. 116. Rózsay J. 102. — ; a harmadik negyedben: Szikay L. 90. Klekner A. 77. Krusoczky J. 72. Tót J. 70. Hlavács J. 65. — ; a negyedik negyedben: Halyko M. 85. Bakos J. 85. Davitko J. 61. Genzovics A. 60. Kukovszky J. 53 szavazattal választottak meg.

— A flórenci vonós négyes társaság a március 6-ára hirdetett hangversenyt e hó 22-én fogja megtartani.

— Blau Gyula, hegedűművész. szintén hangversenyt szándékozik rendezni ugyancsak e hóban. Blau e téren igen jó hírnek örvend. Előbbi időben a salzburgi Mozarteumnál volt alkalmazásban. Zsófia főherceggasszony udvari hangversenyein közreműködött, s elismerésül Karolina Auguszta királynétól értékes hegedűt kapott. Később a m. nemzeti színház tagja lón. Legközelebb Amerikába megy, hová jelezte tette van. Egyelőre csak a közfigyelmet akarjuk nevezett művészre fölhívni.

— A kapitányságot mi is kérjük, hogy az enyhébb idősokban az úde esti levegőt élvezni szerető járókelők kedvéért, a — pócegödörök éjjeli munkásainak munkaidéjét, 10 óra helyett, későbbre, mindenesetre 11 órára töltsék szabja meg.

— Vörös köves pecsétnyomó-gyűrűt találtak mintegy $\frac{3}{4}$ éve a helybeli ágost. templom előtt. E gyűrű azóta a kapitányi hivatalban van letéve. Tulajdonosa, tulajdoni jogát igazolván, ott átvetheti.

— Tihanyinak, e ritka ügyességű jellemfestő színművésznek, ki mindnyájunk osztatlan tetszését vívja ki mindnyánszor, ha föllép, — pedig

mikor nem lép föl?! — legközelebbi szombaton lesz jutalomjátéka. Izlése keszesedik, hogy a darabot jól megválasztja. Föhlívjuk ez alkalomra a közönség figyelmét. Jóakarunkat iránta jobban kifejezni nem fogjuk, mint ha a színházat zsu-folátság megtöltjük.

— Prakenfalvai születésű H. M. nevű, mintegy 13 éves leány, itt elszegődvén, egy szép napon, midőn a vonat vette észre magát, hogy egyedül van honn, balta segélyével neki rontott az elzárt szerényeknek, feltörte s minden értékesebb holmit összeszedve, bucsut vett a kapufőfától. Gazdája Volkmárban utólérte s visszahozta Kassára, azaz csak Kassa felé, mert utközben a leány valahogy szeret éjtette s másodsor is kerekelt oldott. Végre is Kassán hurokra került. — Alig lesz e tejből turó!

— Az abaui megyei Deák- és balpárti szabadalvú pártta egyesült tagjai 5. a Löderer-féle vendéglőben, barátságos kis lakomát csaptak, mely derűtség, élénkség és felkészítettség dolgában nem hagyott hátra kivánnivalót. Az áldomások hosszú sorából megemlítenők tartjuk a főispánát az egész kormányra, ezután a Szent-Imrei Lajos eszmékben dús beszédét, melyben kiválólag Péchy Tamás minisztert élteté. Ugyancsak Szent-lurey emelt poharat hazánk nagy fiáért, Deák Ferencéért is. A kedélyes társalgás, mindvégig a legjobb kedvben tartotta a jelen voltakat.

— Tornán husvét másodnapján az alakítandó önkéntes tűzoltó-egylet javára táncestélyt rendeztek a célszerűt, jóért és hasznosért lelkesülő tornai szomszédjaink. A bál főnyer volt, bár nem nagyon látogatott. Csak 14 pár táncolt. De azért elég dusan jövedelmzett, mert belépti jegyek nagy mennyiségben kelttek el és sokan önként is adakoztak, mihez képest elégséges tőke van már az egylet megalakítására.

— A magán-jogtanulók szigorlataira vonatkozólag a közoktatásügyi miniszter kurrendeket intézett az egyetemekhez, melyben megegyedi, hogy azon magántanulók, kik az 1874. évi XXXIV. t. c. életbe lépett folytán az ügyvédi oklerről elnyerhetésétől is el vannak zárva, — az egyetemek jogi kara által, az illetők indokolt folyamodása alapján s a jogi kar által megszabott feltételek mellett, a szigorlatokra bocsáttathassanak. Ily kedvezmény azonban csak az esetben adható, ha a tanulmányi idő összevonása nem fogrog fón.

— A közlekedési szakférfiak bizottmánya már átnyújtotta az állami nyelvnek a köz-

káni cselekedet erősen dolgozik ellene; de én szintén mindent elkövetek érdekében, s remélem, a titkos kéz ármányait megsemmisíthetem.

— Legyen érette áldott fölség! — sóhajtá Doboné.

— Ez kötelességem, Balassa és Dobó régi barátaim s fegyvertársaim, s különösen Dobó István oly halhatatlan érdemeit szerzett magának Eger ostrománál, hogy a magyar nemzet örök gyalázatára válék, ha börtönben engednék tovább is lenni.

— Már nyugodt vagyok. Báthory István szava szent biztosíték nekem, hogy rövid időn a legboldogabb feleség leszek: de ha már kegyelmének forrása oly határtalan és kiapadhatatlan irányomban, nem fog megtagadni tőlem egy harmadik áldozatos eszedést, mely egyedül fejedelmi hatalmától függ.

— S mi lenne az? — kérdé feszülten Báthory.

— Boldogult nővérem, Sulyk Anna fiaért, a boldogtalan fogoly-Balassa Bálintért eszedezem. — Balassa Bálintért? — szólt mogorván a fejedelem; — asszonyom, elégedjék meg e két becses ajándékkal, kik szívét leginkább érdeklik, s bűnös unokaöccseseért ne pazarolja könyörgéseit, mert én semmitsem tehetek érte.

— Istennem! felség megrémít, talán még nincs aláírva és végrehajta a vértitelt? Oh, fölség, megdöngölte-e, hogy Balassa Bálint feje nem egy ember, de ezer ember fejével felér, nem ön mondá-e, hogy Dobó érdemeit szerzett és szegény lenne a nemzetre ha börtönben halna meg? Bálint is érdemeit szerzett a költészet terén, miért őt milliók dicsőítik, s nem lenne-e gyalázat Erdélyre, ha egy magasszemű költőt husz éves ifjúsága virágában a vérpádon gyilkolnának le?

— Bálint fölségért s hazaaról; fegyverrel kezében dühös ellenállás közben fogták el, habár Hagymásy vezérem fölszólította, hogy kegyelemre adja meg magát. En sajnálom a költőt, a magyar nyelv és ragyogó tehetségét, de ha ő nem talál mentésget ön maga számára, mivel mentsem ki én. minden igaz ok nélkül? Kivétel nem tehetek, mert én alattvalóimnak egyenlőn és egyformán szigorú, de igazságos bírāja vagyok.

— Nincs mentés? — mondá Doboné; — de igen, van mentése, a legszentebb s legdicsőbb. mit a büszke ifjú eltítol s elhallgat a törvény

elött: mert Békesy őt felbittatta, hogy szövetségese lévén a császárnak, apja és sógora szabadonbocsátását kieszközöli. Oh fölség! lehet-e magasabb föladata a fiúnak, mint apja börtönét felnyitni, habár az tiltott és vétkes eszközökkel történik is, lehet-e rossz néven venni, hogy megragadta az alkalmat, mely biztos reménnyel kecsgette, hogy kétségbeesett apjának szabadságát saját vérével is kivívja?

— Lehetséges-e? — szólt meglepetve a fejedelem, — mily szép, nagyszerű cselekedet ez, hisz ez nem hazaárulás, fölségstérés, de harc az apáért, rokonért és legszentebb érdekekért, és ez nekem eszembe nem ötlött, pedig mennyit tépelődtem egy mentő eszméért. Köszönöm asszonyom, hogy megszabadított egy égbekiáltó büntől, egy igazságtalan verítélettől, és örvendjen, mert nem-sokára a szerencsétlen foglyokat, mint szabad honpolgárokat üdvözölheti, leghamarabb pedig azt, ki legközelebb van.

— Fölség! én nem találok szavakat ennyi kegyelmet megköszönni, de nedves szemem, imádkozó szívem, fölszókodnak az éghez, hogy a nagyszerű sorsfordulatnál, midőn királyi korona övezi nemes homlokát, legyen boldog, szeretett és áldott a lengyel nép millióitól úgy, mint e percben én áldom nagy lelket.

Báthory mindkét kezét nyájasan nyújtja a vajdánának. Úgy álltak ott, meghatottan, mint két márványoszlop: egyik a hála végtelen mélységével és melegével, másik a nagylelkűség és uralkodói méltóság fénykoszorújával!

— Meddig marad itt asszonyom? kérdé Báthory, hogy a hála ömlengéseinek végét szakítsa.

— Még ma megmutogatom Krisztina leányomnak Kolozsvár vezetésegeit, és holnap délnben utnak indulok, hogy a pozsonyi koronázásnál első legyek a szabadá lett honfiak öléseben.

— Ma a lengyel követek tiszteletére nagy udvari estélyt rendezek, jelenjen meg kedves leányával, hadd gyönyörködjék és szende szűz a fényes ünnepélyben, melyhez hasonló még Erdélyben nem látott. Hátha találkoznai fog valaki, ki nem csak szemének, de szívének is kedves látványja lesz?

Doboné ezek után forró köszönetnyilvánítása mellett mély hódolattal távozott.

(Folytatás következik.)

lalkozás után leendő foganatosítását, mi ha nem sikerülne, intezzen fölterjesztést a miniszteriumhoz, hogy első sorban a kinyitási hidnak országos segély által való fölpíthetőségét tegye lehetővé. — Zarubay Bódog Gönc nagy község részéről orvossá választván, e választást a közgyűlés az 1871: XVIII. 26. §. mellőzése miatt, megsemmisíti, de egyuttal rendszeresíti is oda szükségképp megkivánt orvosi állomást évi 500 frtnyi fizetéssel, ezen állomáson Zarubayt helyetteskép meghagyja s intézkedik, hogy ez állás szokott pályázat után végleg betöltesse. — Minthogy a miniszterium a felállítandó ipar-iskolára a megye részéről tett 500 frtos alapítvány fedezését a kincstári javadalmozásból nem enged, elhatározta a közgyűlés, hogy annak 5% kamatait, a megye tulajdonát képező köz-igazgatási (politikus) alapból fogja fizetni s erre a miniszteriumhoz fölterjesztésében engedélyt jórdu. — A miniszteri rendelet, melyben a megye tudósítását, hogy a mértékhatélosít hivatalok föllállítással megkivántató födözött kirendelése végett közvetlenül a földművelés-, ipar- s kereskedelem-ügyi miniszteriumhoz forduljon, tudomásul vétetik, valamint azon leirat is, melyben a megyével a mértékhatélosítási szabályrendelet közöltetik. Ennek kapcsán a közgyűlés az alispánt megbizta, hogy a szabályrendeletet a hivattal annak idején közölje s azt a megyei mérnöknek is adja ki. — Azon min. rendelet is, mely értesíti a megyét, hogy himlőanyagért dr. Bokay János orvoshoz forduljon s a fris himlőnyirk fentartásáról az 1874. okt. 16. 41,679. sz. a. belügyi min. rendelet szerént gondoskodjék, — tudomásul szolgált. — Azon min. köriratt, melyben a gazd. egyesületek utasítottak, hogy hívják föl a hízalással foglalkozók figyelmét az alakult angol hűskiviteli társaságra, a közgyűlés tudomásul vette, minthogy annak tartalma a szolgabírákkal már közöztetett. — A füzéri járás szolgabírának meghagyta a gyűlés, hogy a kassa-újfalusiak folyamodása ellen, melyet a miniszteriumhoz intéztek, hogy a községet, ennek nagy szegénysége miatt, mentse föl a volt tanító, Soltész Sándor, özvegyének fizetendő nyugdíj alól, utasítsa a községet, hogy a min. rendelet folytán is, az évi 62 frtnyi nyugdíjat nevezetnek szolgál-tassa ki. — A szolgabíráknak a pénzügyminiszteriumtól érkezett leirat folytán meghagyatik, hogy az egyenes adók kivétele és behajtása körül oda hassanak, mikép a községi és körjegyzők a megállapított s megállapítandó adót kinek-kinek adó-könyvecskéjébe írják be s az adózatok köteleességük teljesítésére figyelmeztessék. — #

(Folytatjuk.)

— Az egri amazonok királynője! — kiáltá meglepetve Báthory; — jöhet, — és maga is eléje sietett.

Dobó Istvánné szép, — deli asszony volt, túl az élet fénykorán. Az élet és szenvedés finom redőket szőtt ez eszményi remek nőnások közé; de azért még mindig fejedelmi fönség s hódító méltóság trónolt azon, mintha férje oldala mellett most is lelkesítene az egri nőket, hogy a törökök ellen bátor kitartással harcoljanak.

— Asszonyom! — szólt lovagiasan Báthory, — szívemből örvendek, hogy valahára láthatom, hisz ön barátnője volt az én feledhetetlen nőmnek, Patócsy Zsófiának, ki oly nagyon kegyelte kegyelmedet.

— Fölség! — mondá nemes csengő hangon Doboné, — ha szabad a régi családi viszonyra hivatkozni, úgy legyen szabad egy szerencsétlen nőnek ön kegyéért folyamodnia, hogy férjemet, az erdélyi vajdát és sógoromat, b. Balassa Jánost, Miksa király fogságából hathatos közbenjárásával kiszabadítani kegyelmezzék.

— Tisztelt asszonyom! — felelt Báthory, s Dobonét szelíd erőszakkal karszéke ülteté; — én Miksa császárral e percben igen feszült viszonyban vagyok: de mégis vannak titkos eszközök szálam és eszközeim, melyekkel hatni tudok ott, hol az állami érdekekkel összeütközésbe nem jő.

Sulyk Sára élénk érdekléssel leste a remény szavait.

— A Szapolyai-ház kiholt, — kezdé Báthory, — s így az összekészés célja, János Zsigmondot trónra emelni, önmagától megszűnt, nincs tehát ok, miért tovább is fogva tartásuk e két érdemes hazafit; de az udvarok és kegyelmi tényt bizonyos ünnepélyekre szokták föntartani, hogy annál drámaibb hatású legyen. Miksa pár hét múlva fiát, Rudolfot szándékozik megkoronáztatni, s a koronázási ajándék e két dicső ember. Dobó István és Balassa János szabadsága leendő.

— Fölség! — rebegé Doboné könnyezve s megható bensőséggel; — végtelen boldoggá tetek vigasztaló szavai, visszanyerem tehát férjemet, a hős oroszánt, Krisztinám édes atyját, újra ölhetem öreg sógoromat, kit a szegény és szenvedés már egészen megtört.

— Biztosíthatom asszonyom, állítom igazságáról, habár egy titkos kéz, melyet megnevezni nem akarok, mert mélyen fájna ön férjének e

kedés terén leendő behozatala és a hazai szakerők igényei megóvása tárgyában szerkesztett feliratát a közlekedési miniszternek. Tolnay Lajos ez alkalommal, mint a lapokban olvassuk, hosszabb beszédben hangsúlyozta az e részben teendő gyökeres intézkedések szükséges- és sürgős-voltát, s végül a hazai szakerők azon reményének adott kifejezést, hogy a miniszter nem fog késmi a fontos és égető kérdésnek minél előbbi megoldásával és hogy gátat fog vetni azon törekvések továbbterjedésének, melyek folytán vasutaink bizonyos körülmények bekövetkezése esetében hazánk és nemzetünk érdekei ellen irányított eszközökké válhatnak. A miniszter válaszában kijelenté, hogy már is eléggé informáltatta magát a helyzet és a szükségesnek mutatkozó intézkedések tekintetében, s megígérte, hogy az eléje terjesztett ügyet fontosságának megfelelő mérvben fogja fölkarolni — és hiszszük, a „Verkehrs-Ztg“-ék boszuságára eldönteni.

— A budapesti bélyegraktárban május 1-től kezdve osztrák, Bécsben ellenben magyar bélyegjegyek lesznek kaphatók. Hasznos tudni-való mindazokra nézve, kik bélyegköteles beadvánnyal kívánnak az osztrák hatóságokhoz fordulni, ily iratokat t. i. osztrák bélyegjegyekkel kellvén ellátni.

— A „N. H.“-ot ugyancsak felültető kassai levelezője, kinek tudósítása folytán világga bocsátja, hogy a városi választásoknál „mind a négy negyedben az ultramontánpárt győzött.“ Három negyedből, melyekben öt-öt tag volt választandó, kettőben három-három tag, a 3-ikban mind az öt, a negyedikben pedig két tag, kik megválasztattak, a szabadelvű párt jelöltjei voltak. Tényleg Kassán csak egy párt, t. i. a szervezett szabadelvű párt áll fön. — Az sem felel meg a valónak, mintha választások miatt „nagy (volna) az elkeseredés.“ Mäskör jól teszi a „N. H.“, ha csak köve hisz a tudósító komának!

— Sz.-istváni plebános, a szélesebb körökben ismert és kedvelt Skvör Antal halála híreről értesülünk.

— A kassai kir. ügyészség kimutatása 1874. évről. A kassai fenyítő törvényszékénél 1874. büntett miatt elítéltek kimutatása. tekintettel személyi viszonyaira. (Folyt.) Emberölés miatt 15 f.: e. k. 20—24 é. 4, 24—90 é. 2, 30—40 é. 7, 40—60 é. 2; nőten 7, nős 8; gyermekkel bír 8, gyermektelen 7; r. k. 11, g. k. 2, h. h. 2; napszamos, cseléd 10, földműves 5; olvasni s írni nem tudó 10, olvasni s írni tudó 5; vagyonnélküli 12, kevés vagyonnal bír 3; bef. 15; még soha sem v. büntette 12, kihágás miatt 3; — vétkes vigyázatlanságból elkövetett emberölés miatt 2 f.: e. k. 30—40 éves 1, 40—60 é. 1; nős 2; gyermekkel bír 2; r. k. 1, g. k. 1; napszamos, cseléd 1, földműves 1; olvasni s írni nem tudó 1, olvasni s írni tudó 1; vagyonnélküli 2; belföldi 2; még soha sem volt büntetve 2. (Folytatjuk.)

— Bukovinai testvéreink javára a következő adományokat vettük: Machay Endre novaji pleb. 1 frt, Hegedüs Lajos 1 frt, — összesen 2 frt; a mult számunkban közlött összeggel 78 frt 50 kr. (Folytatjuk.)

— A kassai állami főrealtanodai „önképző-kör“, szeretve tisztelt igazgatója, t. Mauritz Rezó ur, névnapi alkalmával, f. évi april hó 17. szombaton, a tanoda felsőzinti torna-terében **öröm-ünnepélyt** rendez, mely díjmentes előadásra a t. c. közönséget nem- és rangkülönbség nélkül tisztelettel meghívja (külön meghívó-jegyek nem osztatnak azt). — Kezdeté délutáni 5^{1/2} órakor, vége 7 után.

MŰSOR.

Névnapi üdvözet, előadja az ifjusági dalárda és zenede.

Ezt követi:

A NÉVNAP.

Eredeti énekes vigjáték 2 felvonásban: írta Ladomérszky Gyula önképződei tag. zenejét szerző Laczko Béla önképződei tag.

S z e m é l y e k.

Csóky Rezó, földbirtokos
Imre, fia
Vig Mihály, nyug. ezredek
Gyula, fia
Ravaszdy Barnabás
Ignác, fia

Szegénydy Antal
Hordós, harangozó
Benedek, komornyik
Mózes, korcsmáros
Jancsi, inas
Marci, kocsis.

Végül:

EGY MONDAT-TALÁNY.

Nagy némajelenet: a rejtelmy megoldatik a megszólalt nemak által.

Irodalom.

A magyar irodalom ismét érzékeny veszteséget szenvedett.

A közelmúlt napok a „Vad rózsák“ írójának halálhírer tudatták.

Kriza János püspök halálát a „Hon“ a következő necrológ kíséretében jelző:

„Kolozsvárnak ismét halottja van, s halotti gyásza a muzsikának, tudományának, az erdélyi unitáriusoknak és a városnak. Kriza János püspök márc. 26. reggeli 7 órakor élni megszűnt. Ritka ismeretbőségű, nyájás társalkodásu kedveltje volt a város minden művelt köreinek. Mint kolozsvári pap 20 évig szolgálta egyházát, azután mint püspök annak díze és büszkesége. Még ifju tanuló korában irt székegy népdalaival s lyrai verseivel annyira feltűnt, hogy midőn azok 1839—40. „Remény“ című zsebkönyvben megjelentek, a nép egyszerűen csak dalolni kezdte azokat. Toldy Ferenc pedig, ama könyv bírálója, mint valóságos költészeti tüneményre vonta rá a magyar tudósvilág figyelmét. Azután is olykor-olykor megjelent versei folyvást igazolták a felőle támasztott reményeket, s a magyar tud. akadémia a szerencsés költői erő s dalnok iránti elismerésül őt nem-sokára levelező tagjává választotta. Nehány év teltevel meg kezdetek jelenni székely népballadái, amik az egész országban bámulatot keltettek ez antik egyszerűségű s csodás szépségű ballada-faj és közlöje iránt. Az irodalom hozsánna-kiáltással fordult feléje s tiszteletvel adózott az ő-költészeti műremekekért. De még annál is nagyobb hatást tett „Vad rózsák“ című székegy népköltészeti gazdag és változatos tartalmu művével, mely elé mély tanulmányon alapuló előszót irt a székely tájszólások külön hangjáról, amelyben nagyszámu fejlődészei által nyelvünk szölamait, syntactical formáit és eredeti sajátágait nagy mértékben gazdagította. Az akadémia nem rég kérte fel a tudós férfit a „Vad rózsák“ II. kötetének bevezetésére, megígérve annak a maga költségén kiadását. Toldy Ferenc pedig verseinek összegyűjtését kérte és sürgette az utolsó időkbén több alkalommal. Fájdalom! a véletlen halál miatt mindkettő meg-hiusult.“

— Benedek Aladár „Uj Idők“ című kedvelt szépirodalmi, társadalmi és divat-heti-lapjának 14. száma a következő tartalommal köszöntött meg az új évnegyed elején: „Antik és modern irodalom“, Váry Gellértől; „Egy sirhalom mellett“ (eredeti költemény), Tóth Endrétől; „Arnyak, sugarak“ (eredeti elbeszélés), B. Büttner Linától; „Rhampsenit“ (Heine költeménye), Benedek Aladár fordításában; „Egy férj, kinek két neje van“, (Wilkie Collins angol elbeszélése); „A vihar elleni harangozás és az „Agnus Dei“. Hatala Péteről; „A görögök hazája“, (Vacano Emil tárcarajza); „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek“; a borítékon: vidéki élet, rejtvények, divat-tárca, a szerkesztő nyílt válasza, szikrák, vegyesek s a t. — A lap előfizetési ára évnegyedre 2 frt 50 kr., s a megrendelések bármikor elfogadhatók. Szerkesztői és kiadói hivatal: Budapest, Kristóf-tér, 2. szám, III. emelet, 10. ajtó.

Színi szemle.

A mult heti játékrind a szinigazgatóság dicséretére válik. Három nemzet szinirodalma volt benne képviselve. A legkitünőbb drámák, melyek egyuttal kifogástalanul adtak.

A „Szegény ifju története“, Feuillet egyik legsikerültebb műve, megerősít azon nézetünkben, melyet lapunk a „Lorette-dramák“ című tárcacikkben az ujkori francia szinirodalomról Scherr ítélete ellenében kockáztatott. A címszerep Temesvárynak egyik kedvenc szerepe, melyre nagy tanulmányt fordított; a közönség nem is volt fukar a tetszésnyilatkozatokban. A többi főbb szerepek is mind halásak s a játszóik, különösen Lukácsy, Tihanyi, Siposné, Abonyi s Pártényiné elismerésre méltólag töltötték be azokat.

Borzadályos, idegrázó dráma a „Rocambole“, mely mindvégig lázas feszültségben tartja a nézőt. Az előadás ugyancsak összesség volt, a szereplők mindannyian figyelmet érdemelnek, de csak Vira g h a t i n é t emeljük ki ezuttal különösen, kiről először van alkalmunk dicsérrel megemlékezni, szépen játszott s a közönség több ízben hitta.

Rémdráma Birch-Pfeiffer „Halottrabló“-ja is, legjobb s fáradszatlan buzgalmu színészünk, Lukácsy jutalmául, kit kezdettől fogva a közönség osztatlan kegye karolt fel s ki különösen e héten oly megfeszített tevékenységet fejtett ki, hogy méltán aggódunk miatta. Jutalomjátéka vég-jelenetében a kimerültség már oly fokát érte el, hogy jelesen a nők, a részvét kifejezéseit vissza nem tarthatták. Tanácsolójuk is neki, kimélje magát. A megjelenített alak a legborzasztóbb, mely valaha költői agyban megfogalmazott és borzasztón szép volt Lukácsy alakítása is. Ama végzetteljes éj küzdelmeit, melyen Siposné a végkép elmerülte az undok büntől visszatartani igyekszik, alig volt erőnk végnézni.

Közletszég mellett adatott egyik régi, de közkedvességű színművünk, a „Mátyás diák“ is. Az est dicsősége Tihanyit illeti.

Kevésbé sikerült, mivel a szereplők nem készültek el jól, a kitünő vigjáték: „Ne nyulj a

királynőhöz“. Innen a vontatott előadás. A bonynin é mint mindig, ezuttal is kellőleg megtanulta szerepét.

Láttunk még egy operette-parodiát is: Brankovics Gyurkát, melyről azonban legokosabb, ha hallgatunk.

De nem szabad mellőznünk Balláné művészi táncát, melylyel e héten több ízben megürvendeztetett bennünket, annál kevésbé. Minthogy gyakori fellépésében a közönség élénk óhaja iránti figyelem kifejezését látjuk.

Közgazdaság.

Szölleink s a tavaszi utófagyok.

(Vége.)

Az egész szőlőhegyet, ugyszólván, nagy füst-fellegnek kell boritania, miáltal az őtalm jótéteményében minden egyes birtokos egyaránt részesül. Pedig mily nagy jótétemény az az egész birtokosságra nézve, midőn bortermeletést minden eshetőség ellenében biztosíthatja, midőn évről évre egyként számíthat jó termésre, vagy legalább megfelelő jövedelemre. Magyarország borászatára nézve ez különösen nagyfontosságú, ismeretes dolog lévén az, hogy eny nálunk nagyobb, különösen jó minőségű borkészletek hiányzanak, és ezért borkereskedelmünk, nevezetesen borkivitelünk, még nagyon ingatag.

A szőlőnek teljes megérésére bizonyos hosszabb idő szükséges; azzal, hogy első hajtásai elfagyának, a teljes megérhetés kétségkívül nagy esorbát szenved, a szőlő tenyésztartama rövidebb lesz, és a nyert termény nemcsak mennyiségileg ki nem elégítő, hanem minőségileg is silány leendő. Ha kellő őltalmazás által már az első hajtásokat megőrizzük, a szőlő fejlődési tartama sokkal hosszabb, ami minőségileg és mennyiségileg egyaránt kedvezőbb eredményt fog biztosítani.

Tehát, nem tekintve azt, hogy a szőlő elfagyása következtében némelykor termésre egyáltalán alig számíthatunk, igen fontos a szőlőnek a fagy ellen való megőltalmazása, a termény minősége érdekében is.

— Mint a hivatalos lap jelenti, az olasz kormány az osztrák-magyar birodalomból eredő kérdőzőknek és azoktól származó nyersterményeknek Olaszországba való bevitelére nézve fenállott tilalmat megszüntette.

Üzleti hírek.

Kassa, 1875. ápril. 10. — Buza, a austr. mérőnkint, 3.85—3.75; kétszeres: 3.10; rozs: 3.85—2.75; malata-árpa: 2.50; árpa: 2.30—2.15; zab: 1.90—1.80; kása: 5.50—5.30; kukorica: 2.45—2.30; marhahús fontja: 24 22 20 kr. borjúhús: 24 22; barányhús: 50 40; sertéshús: 32—30; szalonna: 52—36; vaj, iteinkint 62—60; sertés zsír: 52—50; liszt, a austr. mérőnkint: 4.50.—; borsó: 5.60—5.—; lencse: 5.—4.50.; paszuly: 5.40—5.—; aszalt szilva: 9.—8.—; őrlött dara: 8.20—7.60; tatárka; 6.—5.60. — Időjárás: lapunk zartakor — derült.

Kassai színház.

Siposné-Dobozy Lina asszony jutalomjátékau

ma

„Az orleansi szűz.“

Tulajdonos és felelős szerkesztő: dr. Rössler István.

Nyílt tér. *)

A „Kaschauer Zeitung“ szerkesztőségét kíváló érdek bírhatta a lap 42. számában világga bocsátott azon megjegyzésre, mintha a „felső-magyarországi takaré- és hitelegylet“ az u. n. Pennybank semmi életjelt sem adna magáról. Szolgáljon megnyugtatózásul, hogy a nevezett intézet, amelynek gyarapodása a hozzáköltött várakozásoknak teljesen megfelel s máris 6400 részvényt számít tagjai között, működését s üzleteit nyugodtan folytatja anélkül, hogy akár a „K. Z.“-ban közzéteendő édesgető reameokra szorulna. Egyébiránt a kedvező eredményt, melynek valóságáról a „K. Z.“ az egylet helyiségében már most is bármikor meggyőződhetik, a julius havában tartandó közgyűlés alkalmából, az egylet köztudomásra hozandja. Legyen szives a „K. Z.“ ennyit egyelőre is t. c. olvasóival tudatni. k. i.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.